

انتخاب ایران به ریاست هیئت اجرایی جی‌ئی‌سی‌اف

وزیر نفت ایران در تبیین بیست‌وهفتمین نشست وزارتی مجمع کشورهای صادرکننده گاز (جی‌ئی‌سی‌اف) اعلام کرد، نماینده ایران به‌عنوان رئیس هیئت‌های اجرایی این مجمع انتخاب شد. به گزارش وزارت نفت، محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت اظهار کرد: در این اجلاس که بالاترین و عالی‌ترین سطح تصمیم‌گیری در بین کشورهای صادرکننده گاز است، موضوعاتی از جمله مباحث اداری، ساختاری و بودجه سال آینده مجمع مطرح شد و تصمیم‌هایی در این چارچوب اتخاذ شد. او با اشاره به اینکه در این اجلاس، جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان رئیس هیئت‌های اجرایی جی‌ئی‌سی‌اف انتخاب شد، افزود: پیشنهاد دیگری را هم مطرح کردیم مبنی بر تبدیل مجمع کشورهای صادرکننده گاز به سازمان کشورهای صادرکننده گاز که این سبب ارتقا سطح اثربخشی این مجمع در مجامع بین‌المللی انرژی و به‌ویژه کشورهای دارنده گاز و صادرکننده گاز می‌شود که هر دو مورد استقبال قرار گرفت و تا الان توانستیم جمع‌بندی کنیم و به نتیجه برسیم.

آغاز عرضه گوشت

سخت‌گویی سازمان میادین میوه و تره‌بار تهران از آغاز عرضه گوشت گوسفندی منجمد با قیمت کمتر از ۶۰۰ هزار تومان از روز شنبه، سوم آبان‌ماه در میادین و بازارهای میوه و تره‌بار خبر داد. به گزارش تسنیم، قانع، سخت‌گویی سازمان میادین میوه و تره‌بار با اشاره به افزایش قابل توجه قیمت محصولات پروتئینی به‌ویژه گوشت قرمز، گفت: با هدف حفظ تعادل در بازار و جلوگیری از حذف گوشت قرمز از سبد غذایی خانوارها، تصمیم گرفته شد گوشت گوسفندی منجمد با قیمت کمتر از ۶۰۰ هزار تومان در میادین سطح شهر عرضه شود. او افزود: توزیع این گوشت از روز شنبه سوم آبان‌ماه آغاز می‌شود و در همه میادین و بازارهای تحت پوشش سازمان میادین در دسترس شهروندان قرار خواهد گرفت. به گفته قانع، گوشت‌های عرضه‌شده وارداتی هستند و شامل بخش‌های ران و سردست گوسفند می‌شوند که به‌صورت منجمد در اختیار شهروندان قرار می‌گیرند.

رشد ۶ درصدی صادرات غیرنفتی

روند صادرات پس از تجربه افت در ماه‌های ابتدایی سال، به مسیر صعودی بازگشته است. به گزارش ایلنا، محسن منتظری، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و پایش سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به رشد ۶ درصدی صادرات غیرنفتی کشور در شش‌ماه نخست سال جاری گفت: در ماه‌های نخست سال شاهد کاهش صادرات بودیم، به‌ویژه در بخش پتروشیمی و گاز، اما در ادامه و تا پایان شش‌ماه اول، وضعیت بهبود یافت و به لحاظ وزنی حدود شش درصد رشد ثبت شد. از نظر ارزشی نیز عملکرد مشابه سال گذشته بوده است. او افزود: در سه بخش صنعت، معدن و کشاورزی رشد صادرات داشتیم که نشان‌دهنده پویایی در حوزه‌های غیرنفتی است. منتظری با اشاره به مشکلات صادرکنندگان گفت: خوشبختانه بانک مرکزی پذیرفته که صادرکنندگان فولاد و پتروشیمی بتوانند ارز خود را در تالار دوم بازار ارائه دهند که قیمت‌ها در آن واقعی‌تر است.

وعده‌های نشدنی

بررسی اظهارات رئیس جمهور درباره برنامه‌هایی که توان مالی اجرای آن وجود ندارد

گروه اقتصاد: کشور از مسیر توسعه سالهاست جا مانده. منابعی که باید صرف توسعه می‌شد، به گواه عملکرد بودجه‌های سنواتی، تخصیص داده نشده و نتیجه آن شده ۶ هزار هزار میلیارد تومان پروژه‌ای که باید اجرا می‌شد اما روی زمین مانده است.

کار به جایی رسیده که رئیس‌جمهور هم بر عدم توان اجرای این پروژه‌ها تأکید می‌کند. مسعود پزشکیان روز پنجشنبه در جلسه شورای برنامه‌ریزی آذربایجان غربی گفت: «امروز حدود ۶ هزار همت پروژه روی زمین مانده داریم که بدون در نظر گرفتن اعتبارات لازم برای آن وعده داده شده و کلنگ‌زنی شده است. اینکه پروژه‌های متعدد تعریف کنیم، کلنگ‌زنی کنیم ولی نتوانیم منابع لازم برای تکمیل کردن آن را تأمین کنیم، مدیریت نیست.» او تأکید کرد: «قول و وعده‌ای نمی‌دهیم که نتوانیم آن را اجرا کنیم. ما هم می‌توانیم برای استان شما ۱۰۰ پروژه تعریف کنیم ولی اگر نتوانیم بودجه مورد نیاز آن را تأمین کنیم، درست نیست. ابتدا باید بپذیریم و بدانیم که توسعه بدون توجه به منابع مصارف درست نیست.» به گفته او «نیروی مازاد زیادی در ادارات داریم که باید برای کاهش آن و همچنین مدیریت مصرف اقدام کنیم.» هر سال بودجه عمرانی نه‌تنها کم می‌شود بلکه همان مقدار تصویب شده هم تخصیص پیدا نمی‌کند. دولت ناچار است اول هزینه‌های جاری شامل حقوق کارکنان و بازنشسته‌ها را بپردازد، بعد اگر چیزی از درآمدها باقی ماند به پروژه‌های توسعه‌ای اختصاص دهد. بررسی عملکرد بودجه‌های گذشته هم نشان می‌دهد این تخصیص‌ها اصلاً رقم قابل توجهی نبوده است. گزارش دیوان محاسبات کشور نشان می‌دهد دولت در سال ۱۴۰۳، بیش از ۲۴۳۰ هزار میلیارد تومان مصارف نقدی داشته که ۸۰ درصد برای پرداخت حقوق و سایر هزینه‌های جاری، ۹ درصد برای اجرای پروژه‌های عمرانی (تملک‌داری‌های سرمایه‌ای)، ۹ درصد برای بازپرداخت اصل اوراق مالی (تملک مالی) و ۲ درصد برای سایر هزینه‌ها صرف شده است.

امسال هم ۵۶۰ هزار میلیارد تومان به بخش عمرانی تخصیص یافته که ۱۲/۲ درصد از منابع بودجه عمومی منهای منابع هدف‌مندی و نفت تخصیص یافته به نیروهای مسلح را به شامل می‌شود.

▼ پروژه‌های ۵۹ ساله!

۵۶۰ هزار میلیارد تومان بودجه عمرانی در شریایلی تعیین شده که هم‌اکنون بیش از ۲ هزار طرح عمرانی با عمر بالای ۱۷ سال در کشور روی دست دولت مانده است. اعتبار مورد نیاز برای اتمام کار این میزان پروژه بر زمین مانده بنا به گفته پزشکیان بین ۵ تا ۶ هزار هزار میلیارد تومان است. با این روند بودجه‌ریزی، تمام شدن این پروژه‌های نیمه‌کاره، بیش از ۱۵ سال زمان خواهد برد.

میانگین عمر این طرح‌ها از آغاز ۱۷ سال بوده و قدیمی‌ترین طرح‌ها «ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی سفیدرود و فومنا» و «تکمیل و تجهیز شبکه‌های اندازه‌گیری آب‌های سطحی و

زیرزمینی در محدوده استان‌ها» است که ۵۹ سال عمر دارند. عمر این طرح‌ها به تفکیک بازه‌های زمانی نشان می‌دهد که متأسفانه بیشترین سهم را طرح‌های بالای ۲۰ سال دارند که ۵۴۴ طرح را شامل می‌شوند. مشخص است که به دلیل تغییرات و تحولات مختلف اجتماعی، سیاسی، جمعیتی، اقتصادی، اقلیمی و آب و هوایی در کنار توسعه فناوری در بازه‌های زمانی ۲۰ سال به بالا، این طرح‌ها بعید است مطابق مقتضیات امروز کشور باشند. همچنین روشن است که به دلیل تغییرات برنامه‌های توسعه و سایر اسناد بالادستی در کشور طی بیست سال گذشته که اولویت‌های تعیین شده در آنها می‌بایست منشأ تعریف طرح‌های سرمایه‌گذاری در کشور باشند. این طرح‌ها نیازمند بازنگری و غربالگری جدی هستند.

▼ قرار بود ۱۴۰۷ پروژه‌ها تکمیل شود

از مجموع ۱۷۱۳ طرح موجود و براساس برآوردهای سازمان برنامه و بودجه کشور، قرار است ۷ طرح در سال ۱۴۰۴ به اتمام رسیده و عمده طرح‌ها تا پایان سال ۱۴۰۷ تکمیل شوند. با این وجود و با در نظر گرفتن روند تخصیص اعتبارات عمرانی در سال‌های اخیر و محاسبات سرانگشتی ذکر شده تناسب چندانی نداشته و واقع‌بینانه نیست.

چند درصد از طرح‌هایی که در بودجه هر سال قرار بوده در همان سال به پایان برسند، قطعاً پایان نیافته‌اند و در بودجه سال بعد برای آنها اعتبار پیش‌بینی شده است؟ آمار سال ۱۴۰۲ به نظر بهتر از سال‌های گذشته می‌رسد. در سال ۱۴۰۳ حدود ۸۹ درصد طرح‌ها بر خلاف برنامه‌ریزی اولیه به اتمام نرسید و این موضوع، واقع‌بینانه بودن برآوردهای موجود را به چالش می‌کشد. به همین دلیل، مغایر اصلاح ساختار بودجه در تعیین تکلیف طرح‌های عمرانی نیمه‌تمام، طبق قانون برنامه هفتم است. یکی از عوامل انباشت طرح‌های نیمه‌تمام در کشور، عدم رعایت دقیق مراحل مقدماتی در تعریف و تصویب طرح‌های عمرانی است. بی‌توجهی به مطالعات توجیهی طرح‌ها و عدم انتشار آنها موجب شده است تا تعریف و تصویب طرح‌ها تحت تأثیر عواملی خارج از حوزه فنی و اقتصادی قرار گرفته و کشور را درگیر مسئله سرمایه‌گذاری‌های بدون بازگشت کند.

با این توضیحات مشخص است که پزشکیان امروز میان هزاران پروژه‌ای گرفتار شده که پولی برای پیش بردن آن نیست، پزشکیان پنجشنبه با بیان اینکه وعده‌هایی دادیم اما توان مالی اتمام آن را نداریم، گفت: «بلد نیستیم ۳۰۰ پروژه امضا کنیم اما تمام نکنیم، الان ۵ همت پروژه عمرانی داریم که بیشتر از بودجه اختصاصی دولت است، اگر هیچ هزینه‌ای نکنیم ۱۵ سال اتمام این پروژه‌ها طول می‌کشد.»

او به عملکرد گذشته خود اشاره و اظهار کرد: «در زمان ریاست دانشگاهی‌ام هزینه‌های اضافی را کنترل کردم، نیروی انسانی و مکان‌های غیرضرور در بیمارستان را محدود کردم، امروز شما هم می‌توانید در دستگاه‌های اجرایی که تحت مدیریتتان است هزینه‌های اضافی را کنترل کنید.»

گزارش دولت

▼ مدیریت ناکوک برنامه‌های توسعه‌ای

مدیریت منابع و مصارف درست نیست و اشاره‌ای که مسعود پزشکیان به این مدیریت دارد فقط به بودجه سالانه بر نمی‌گردد. در همه برنامه‌ها از جمله برنامه‌های توسعه هم این ناتوانی مدیریت دیده می‌شود. کافی است گزارشی که مرکز پژوهش‌های مجلس از عملکرد چندماهه برنامه هفتم تهیه کرده نگاهی بیندازیم.

در این گزارش آمده بررسی اسناد تدوین شده از نظر کارشناسان بیانگر کیفیت پایین اسناد است؛ به طوری که ۷۵ درصد نیازمند بهبود جدی است. همچنین ۵۲ درصد از احکام اجرای ناموفق داشته یا به تعبیری انجام نشده است که این مسئله نشان‌دهنده گلوگاه، انضباط در اجرا و طراحی ابزارهای اجرایی قابل اتکا است. همچنین حدود نیمی از عدم تحقق در زمینه اسناد تدوینی این فصل به کمبود اراده یا توان مدیریتی و نیاز به مقررات تکمیلی برمی‌گردد.

در حوزه اهداف کلان، رشد اقتصادی سالانه ۸ درصد به عنوان هدف اصلی برنامه طی دوره در نظر گرفته شده است. این در حالی است که رشد محقق شده در سال ۱۴۰۳ تنها ۳/۱ درصد و برآورد رشد نیمه نخست ۱۴۰۴ منفی ۰/۳ درصد است. در این خصوص باید توجه داشت که رشد سال ۱۴۰۳ عمدتاً ناشی از جشش موقت در بخش نفت بوده و تداوم آن با توجه به تحولات داخلی و خارجی، ناترازی‌ها و نیاز داخلی محل تردید است. همچنین رشد بهره‌وری که براساس اهداف برنامه باید ۳۵ درصد از رشد اقتصادی کشور یعنی ۲/۸ واحد درصد را ایجاد کند که طی سال گذشته ۱/۹ درصد برآورد شده، در سال جاری بهبود قابل توجهی در روند آن مشاهده نمی‌شود. از سوی دیگر آمار اشتغال‌زایی بسیار کمتر از هدف یک میلیون نفر (حدود ۲۹۸ هزار نفر) تحقق یافته است و این مؤلفه نیز نشان از فاصله متغیرهای اقتصادی از اهداف مدنظر قانونگذار دارد.

در کنار اهداف کمی تعیین‌شده در قانون برنامه هفتم پیشرفت، احکام مختلفی ناظر به بخش صنعت و معدن وضع شده است. ازبایی تحقق احکام فصل طرح‌های صنعت، معدن و رشد تولید در سال اول برنامه حاکی از آن است که ۵ حکم (۱۲ درصد) مرتبط با این بخش به صورت کامل انجام شده، ۴ حکم (۱۰ درصد) به صورت بخش بیشتر انجام شده، ۱۸ حکم (۴۲ درصد) به صورت بخشی انجام شده و ۱۵ حکم (۳۶ درصد) نیز به طور کلی انجام نشده‌اند.

در مورد دلایل عدم اجرای احکام مربوطه نیز به نظر می‌رسد در وهله اول بخش قابل توجهی از این احکام ۳۷ درصد، به دلیل کمبود اراده یا توان هماهنگ‌سازی اجرا نشده‌اند و در وهله بعد دلایلی همچون نیازمندی به تدوین آیین‌نامه یا سایر مقررات، عدم پیش‌بینی منابع مالی و اجرای نامناسب، از جمله دلایل دیگر عدم تحقق احکام فصل طرح‌های صنعت، معدن و رشد تولید بوده‌اند.

مهمترین شاخصه کلان بخش صنعت، رشد ارزش افزوده این بخش است. آمارهای رسمی کشور نشان می‌دهند، به‌رغم

